

L'assassinat de la periodista Anna Politkóvskaia, la ploma més mordaç contra la corrupció, els crims de guerra a Txetxènia i els abusos de poder de Putin, deixa desemparats els sectors més democràtics de la societat russa.

Manifestació a Moscou l'endemà mateix de l'assassinat d'Anna Politkóvskaia. Des que Putin és president, ja són dotze els periodistes assassinats a Rússia.

“Els meus reportatges, els meus llibres, són la meva protecció.” El febrer del 2005, Anna Politkóvskaia s'intentava convèncer, en una conferència a Madrid, que els que l'havien amenaçada de mort no s'atrevirien mai a assassinar la periodista independent de més prestigi a Rússia. El passat 7 d'octubre, però, les seves prediccions es van revelar equivocades quan un desconegut va esperar-la a la porta de casa seva a Moscou i li va descarregar un tret al cor i tres al cap. S'apagava així la veu més crítica contra el president rus, Vladímir Putin.

Nascuda a Nova York el 1958, filla de diplomàtics soviètics, Politkóvskaia era la redactora estrella del bisetmanari rus *Nóvaia Gazeta*, on escrivia des del 1999. Les seves denúncies sobre la corrupció, les connexions entre les màfies i el poder polític, les violacions dels drets humans i les atrocitats comeses per les tropes russes a Txetxènia l'han convertida en una icona per a tots els qui no es conformen amb les versions oficials difoses per uns mitjans de comunicació

Rússia perd la veu més crítica

cada cop més submisos al Kremlin. Gaudia de reconeixement internacional, també a Catalunya, on li fou concedit el premi Vázquez Montalbán de Periodisme Internacional l'any 2004.

Amenaces de totes bandes. Amb les comprometedores acusacions contra oficials russos implicats en segrestos, violacions i negocis bruts a Txetxènia, Politkóvskaia va guanyar-se infinitat d'enemics. Ella mateixa reconeixia que havia rebut amenaces de mort dels serveis secrets russos, l'exèrcit i altres instàncies estatals que havien estat alguna

vegada blanc de les seves denúncies. Però, tot i les adversitats, no va deixar d'informar sobre allò que ningú més a Rússia gosava explicar. El seu botxí va impedir-li acabar el darrer reportatge que estava preparant sobre les tortures sistemàtiques contra independentistes txetxens, un text que implicava directament el primer ministre de la república nord-caucàsica, Ramzan Kadírov, home de palla de Putin i a qui molts apunten com la persona més interessada en la desaparició de Politkóvskaia.

La notícia de la seva mort ha desencadenat una allau de reaccions dins i fora de Rússia, exigint justícia i una investigació rigorosa i lloant Politkóvskaia com “la millor i més audaç” periodista del país, segons paraules del Defensor del Poble rus, Vladímir Lukin. El degà de la Facultat de Periodisme de Moscou i antic professor de Politkóvskaia, Iasen Zasurski, considera que han assassinat “la consciència de Rússia”, mentre que la Unió de Periodistes de Rússia tem que “no serà possible compensar la seva pèrdua, perquè no hi ha, ni hi haurà mai, ningú com ella, amb la seva valentia”.

El desconsol de la feble societat civil russa contrasta amb la fredor de Putin, que va trigar tres dies a condemnar públicament el crim i, quan ho va fer, va tractar de minimitzar la influència de Politkóvskaia en l'opinió pública: “El seu assassinat fa més mal a Rússia i Txetxènia que les publicacions crítiques que escrivia, que només arribaven a un sector reduït de la societat russa.” En un gest de menyspreu, el Kremlin només va enviar un representant de segon rang al multitudinari funeral de la periodista. Putin ha promès que els culpables seran castigats, però pocs s'ho creuen. Els primers desconfiats són els excompanys de Politkóvskaia a *Nóvaia Gazeta*, que ja han decidit iniciar una investigació pel seu compte.

Impunitat pels assassins. La malfiança dels professionals de *Nóvaia Gazeta* està fonamentada. Des que Putin és president, a principi de l'any 2000, cap dels dotze casos de periodistes assassinats no s'ha resolt. D'ençà la caiguda del règim soviètic, el 1991, han estat eliminats més de 300 periodistes. Rússia s'ha convertit en un lloc sinistre pels qui s'atreixen a explicar la veritat: segons el Comitè de Protec-

ció dels Periodistes, és el tercer país amb un índex més alt de morts violentes d'informadors en els últims quinze anys, superat només per l'Iraq i Algèria. El Kremlin té ja sota control totes les cadenes de televisió importants i bona part dels prop de 22.000 mitjans escrits. La por frena sovint els més intrèpids i coarta la llibertat d'expressió. "En principi –assenyala Iura Safronov, redactor de l'irreductible *Nóvaia Gazeta*–, pots dir el que vulguis, però en realitat més val no dir-ho si incomoda les altes esferes." Qui intenti destapar alguna operació institucional irregular s'hi juga la pell. A la ciutat industrial de Togliatti, sis periodistes han mort en els darrers anys mentre investigaven afers foscos de diferents jerarquies i empresaris locals, com ara especulació immobiliària, tràfic d'influències i abús de poder. Els jutges i la policia, objecte habitual de suborn de les màfies, han tancat els casos després de considerar que les morts dels informadors no estaven relacionades amb l'exercici de la seva professió.

Informar sobre Txetxènia. Sens dubte, on va brillar més la tasca de Politkóvskaia va ser en mostrar la crua realitat de la guerra a Txetxènia, iniciada el 1999 i sobre la qual les autoritats russes han imposat la llei del silenci. Després d'arrasar la capital, Grozni, d'eliminar els líders guerrillers, Aslan Maskhàdov i Xamil Bassàiev, i de confinar la resistència a les muntanyes, Putin sembla que ha domesticat la petita república rebel, ara formalment en mans d'un govern titella comandat per Kadírov i fidel a Moscou. Txetxènia està segellada i cap periodista pot moure-s'hi lliurement, tot i que Politkóvskaia es coneixia la regió pam a pam i havia parlat amb centenars de víctimes, ja fossin txetxens que havien passat per camps de detenció o familiars d'executats pels "esquadrons de la mort" de Kadírov, com joves soldats russos enviats com carn de canó a lluitar i morir.

L'afany de Politkóvskaia d'explicar l'altra cara de la guerra, a risc d'ésser titllada d'"antipatriota" i amiga dels "terroristes", va dur-la a la fama. L'oc-

tubre del 2003, va fer de mediadora quan un comando txetxè va entrar al teatre Dubrovka de Moscou i va retenir els 800 espectadors com a hostatges durant tres dies, fins que Putin va llançar una operació de rescat que es va saldar amb 169 morts. Un any més tard, davant del segrest de l'escola de Beslan, Politkóvskaia va tornar a oferir-se com a mediadora, però algú li va voler parar els peus: durant el vol que la conduïa al lloc dels fets, la periodista va demanar un te. Deu minuts després va perdre el coneixement. L'havien enverinat, però sortosament se'n va refer.

"Tinc por? –es preguntava Anna Politkóvskaia en el seu darrer llibre, *Dolorosa Rússia*, diari d'una dona colèrica però que encara no s'ha publicat al nostre país–. L'estat liquidarà o enverinarà tots els qui no siguin 'els nostres'. Tanmateix, jo renuncio a amagar-me i a esperar dins la meua cuina que vinguin temps millors, com fan els altres."

Roger Mateos Miret

Ajuntament de Moncada

XXXII Biennal de Pintura

Desembre 2006

BASES

- Podran participar totes aquelles obres d'artistes espanyols i estrangers residents a Espanya.
- Cada artista podrà presentar un màxim de dues obres. Es podrà usar qualsevol tècnica i tendència pictòrica.
- La grandària és de lliure elecció, però se suggereix mides no inferiors a 50 cm ni superiors a 2 m. Les obres aniran emmarcades per un llistó o muntades sobre un bastidor.
- Al dors de cada obra caldrà fixar una etiqueta on consten: nom i cognoms, títol de l'obra, data d'execució i preu. L'o-

- bra anirà signada per l'autor/a.
- Es concedirà un únic premi de 3.005,06 euros. El jurat podrà declarar desert el premi.
- El jurat realitzarà una preselecció que es farà pública el 28 de novembre.
- L'obra premiada quedarà en propietat de l'Ajuntament, el qual té drets de reproducció total o parcial i de l'ús que decidirà fer-ne.
- La presentació de les obres s'iniciarà dilluns dia 23 d'octubre, de dilluns a divendres de 8 a 14 hores i es tancarà a les 14 hores del dia 17 de novembre.
- Els autors i les autores no guardonades tindran un

mes per passar a recollir les seues obres. Transcorregut aquest termini es considerarà que l'autor/a fa donació de l'obra a l'Ajuntament de Moncada.

- Les obres seleccionades seran exposades de l'1 al 22 de desembre de 2006 a la Sala Ausiàs March de l'Ajuntament de Moncada, carrer Major, 63

EL FET DE PARTICIPAR EN AQUESTA BIENNAL IMPLICA LA TOTAL ACCEPTACIÓ DE LES BASES

Ajuntament de Moncada